

RÅDSDIREKTIV 2001/86/EF

2003/EØS/23/75

av 8. oktober 2001

om utfylling av vedtektene for det europeiske selskap med hensyn til arbeidstakernes innflytelse(*)

RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 308,

under henvisning til endret forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Europaparlamentet⁽²⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) For å nå målene i traktaten, fastsatte rådsforordning (EF) nr. 2157/2001⁽⁴⁾ vedtekter for det europeiske selskap (SE).
- 2) Nevnte forordning tar sikte på å skape en ensartet juridisk ramme for at selskaper fra forskjellige medlemsstater bør kunne planlegge og foreta omorganisering av sin virksomhet på fellesskapsplan.
- 3) For å fremme Fellesskapets sosiale mål, bør det fastsettes særskilte bestemmelser, særlig når det gjelder arbeidstakerinnflytelse, med sikte på å sikre at etableringen av et SE-selskap ikke fører til fjerning eller svekkelse av ordninger for arbeidstakerinnflytelse som eksisterer i selskaper som deltar i etableringen av et SE-selskap. Dette målet bør tilstrebes ved å fastsette et sett regler på dette område som utfyller forordningens bestemmelser.
- 4) Siden målene for det påtenkte tiltaket, slik de er skissert ovenfor, ikke kan nås på tilfredsstillende måte av medlemsstatene i og med at målet er å fastsette et sett regler for arbeidstakerinnflytelse som gjelder for SE-selskapet, og derfor, på grunn av det foreslåtte tiltaks omfang og virkning, bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet nedfelt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholds messighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke utover det som er nødvendig for å nå disse målene.

- 5) Det store mangfoldet av regler og praksis som finnes i medlemsstatene når det gjelder hvordan arbeidstakernes representanter øver innflytelse i beslutningstakingen i selskaper, gjør at det er lite gunstig å fastsette en enkelt europeisk modell for arbeidstakerinnflytelse som får anvendelse på SE-selskapet.
- 6) Framgangsmåter for informasjon og konsultasjon på tverrnasjonalt plan bør likevel sikres i alle tilfeller av stiftelse av et SE-selskap.
- 7) Når det eksisterer medbestemmelsesrettigheter innen ett eller flere selskaper som etablerer et SE-selskap, bør disse rettighetene bevares ved overføring til SE-selskapet når dette er stiftet, med mindre partene har avtalt noe annet.
- 8) De konkrete framgangsmåtene for informasjon til og konsultasjon av arbeidstakerne på tverrnasjonalt plan, samt eventuelt deres medbestemmelse, som skal få anvendelse på hvert SE-selskap, bør fastsettes primært ved en avtale mellom de berørte partene, eller dersom slik avtale ikke finnes, gjennom anvendelse av et sett sekundære regler.
- 9) Medlemsstatene bør ha mulighet til ikke å anvende standardreglene for medbestemmelse i tilfelle av fusjon, på bakgrunn av mangfoldet i nasjonale systemer for arbeidstakerinnflytelse. Systemer og praksis for deltaking som eventuelt finnes i de deltakende selskapene, må i slike tilfeller opprettholdes ved å tilpasse registreringsregler.
- 10) Avstemningsreglene i det særlige organet som representerer arbeidstakerne ved forhandlinger, særlig ved inngåelse av avtaler som fastsetter et lavere medbestemmelsesnivå enn det som eksisterer innen ett eller flere av de deltakende selskapene, bør stå i forhold til risikoen for at eksisterende systemer og praksis for medbestemmelse forsvinner eller svekkes. Denne

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EFT L 294 av 11.10.2001, s. 22, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 89/2002 av 25. juni 2002 om endring av EØS-avtalens vedlegg XVIII (Helse og sikkerhet på arbeidsplassen, arbeidsrett og lik behandling av kvinner og menn), se EØS-tillegget til De Europeiske Fellesskaps Tidende nr. 49 av 3.10.2002, s. 46.

(1) EFT C 138 av 29.5.1991, s. 8.

(2) EFT C 342 av 20.12.1993, s. 15.

(3) EFT C 124 av 21.5.1990, s. 34.

(4) EFT L 294 av 10.11.2001, s. 1.

- risikoen er større i tilfeller der et SE-selskap etableres ved omdanning eller fusjon enn ved stiftelse av et holdingselskap eller et felles datterselskap.
- 11) Dersom det ikke foreligger en avtale etter forhandlinger mellom arbeidstakernes representanter og vedkommende organer i de deltagende selskapene, bør det fastsettes visse standardkrav som skal gjelde for SE-selskapet når dette er etablert. Disse standardkravene bør sikre effektiv praktisering av tverrnasjonal informasjon til og konsultasjon av arbeidstakerne, samt deres medbestemmelse i de aktuelle organene i SE-selskapet dersom og når slik medbestemmelse fantes før etableringen av SE-selskapet innen de deltagende selskapene.
- 12) Det bør fastsettes at arbeidstakernes representanter når de ivaretar sine oppgaver innenfor rammen av direktivet, skal nyte samme vern og ha lignende garantier som arbeidstakernes representanter har i henhold til lovgivning og/eller praksis i den stat de er sysselsatt i. De må ikke være gjenstand for noen form for forskjellsbehandling som følge av den legitime utøvelsen av deres virksomhet, og bør nyte godt av et passende vern mot oppsigelse og andre sanksjoner.
- 13) Følsomme opplysningers fortrolighet bør bevares også etter at arbeidstakerrepresentantenes mandat er utløpt, og det bør fastsettes at vedkommende organ i SE-selskapet kan tilbakeholde opplysninger som vil påføre SE-selskapets drift alvorlig skade dersom de blir offentlig kjent.
- 14) Når et SE-selskap og dets datterselskaper og etablerte forretningssteder omfattes av rådsdirektiv 94/45/EF av 22. september 1994 om opprettelse av et europeisk samarbeidsutvalg eller en framgangsmåte i foretak som omfatter virksomhet i flere medlemsstater og i konserner som omfatter foretak i flere medlemsstater, med sikte på å informere og konsultere arbeidstakere⁽¹⁾, bør bestemmelsene i dette direktiv og bestemmelsene som innarbeider det i nasjonal lovgivning, ikke få anvendelse på selskapet eller dets datterselskaper eller etablerte forretningssteder, med mindre det særlige forhandlingsorganet beslutter ikke å innlede forhandlinger eller å avslutte forhandlinger som allerede er innledet.
- 15) Bestemmelsene i dette direktiv bør ikke berøre andre eksisterende rettigheter som gjelder innflytelse og berører ikke nødvendigvis andre eksisterende representasjonsstrukturer fastsatt i fellesskapsretten og nasjonal lovgivning og praksis.
- 16) Medlemsstatene bør treffe egnede tiltak i tilfelle forpliktelsene i dette direktiv ikke overholdes.
- 17) Traktaten har ikke gitt annen myndighet for vedtakelse av det foreslåtte direktivet enn den som finnes i artikkel 308.
- 18) Det er et grunnleggende prinsipp og det erklærte målet for dette direktiv å sikre arbeidstakernes ervervede rettigheter med hensyn til innflytelse i selskapets beslutninger. Arbeidstakernes rettigheter som eksisterer før etableringen av SE-selskaper, bør danne grunnlag for arbeidstakernes innflytelsesrett i SE-selskapet («før-og-etter»-prinsippet). Denne tilnæringsmåten bør følgelig gjelde ikke bare ved førstegangsetablering av et SE-selskap, men også for strukturelle endringer som foretas i et eksisterende SE-selskap og de selskaper som berøres av strukturendringsprosesser.
- 19) Medlemsstatene bør kunne fastsette at fagforeningsrepresentanter kan bli medlemmer i et særlig forhandlingsorgan uten hensyn til om de er arbeidstakere i et selskap som deltar i etablering av et SE-selskap. Medlemsstatene bør i denne forbindelse særlig kunne innføre denne rettigheten i tilfeller der fagforeningsrepresentanter har rett til å bli medlem og avgi stemme i kontroll- eller administrasjonsorganer i selskapet i henhold til nasjonal lovgivning.
- 20) I flere medlemsstater er arbeidstakerinnflytelse og andre forhold mellom partene i arbeidslivet basert på både nasjonal lovgivning og praksis, som i denne sammenheng forstås som også å omfatte tariffavtaler på forskjellige nasjonale plan, sektorplan og/eller selskapsplan —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

AVDELING I

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1

Formål

1. Dette direktiv regulerer arbeidstakernes innflytelse i driften av europeiske allmennaksjeselskaper (*Societas Europaea*, heretter kalt «SE-selskap»), som nevnt i forordning (EF) nr. 2157/2001.

⁽¹⁾ EFT L 254 av 30.9.1994, s. 64. Direktivet sist endret ved direktiv 97/74/EF (EFT L 10 av 16.1.1998, s. 22).

2. For dette formål skal det etableres ordninger for arbeidstakernes innflytelse i hvert SE-selskap i samsvar med framgangsmåten for forhandlinger nevnt i artikkel 3-6 eller, under omstendighetene fastsatt i artikkel 7, i samsvar med vedlegget.

Artikkel 2

Definisjoner

I dette direktiv menes med:

- a) «SE-selskap», et selskap stiftet i henhold til forordning (EF) nr. 2157/2001,
- b) «deltakende selskaper», de selskaper som direkte deltar i stiftelsen av et SE-selskap,
- c) «datterselskap» til et selskap, et foretak som selskapet utøver en dominerende innflytelse over i henhold til artikkel 3 nr. 2-7 i direktiv 94/45/EF,
- d) «berørt datterselskap eller etablert forretningssted», et deltakende selskaps datterselskap eller etablert forretningssted som vil bli datterselskap eller etablert forretningssted til SE-selskapet når dette stiftes,
- e) «arbeidstakernes representanter», arbeidstakernes representanter fastsatt i nasjonal lovgivning og/eller praksis,
- f) «representasjonsorgan», det organ som representerer arbeidstakerne, opprettet etter avtalene nevnt i artikkel 4 eller i samsvar med bestemmelsene i vedlegget, for å informere og konsultere arbeidstakerne i et SE-selskap og dets datterselskaper og etablerte forretningssteder som ligger i Fellesskapet, og eventuelt for å utøve medbestemelsesrettighetene knyttet til SE-selskapet,
- g) «særlig forhandlingsorgan», det organ som opprettes i samsvar med artikkel 3 for å forhandle med vedkommende organ i de deltakende selskapene om etablering av ordninger for arbeidstakernes innflytelse i SE-selskapet,
- h) «arbeidstakernes innflytelse», enhver ordning, herunder informasjon, konsultasjon og medbestemmelse, som arbeidstakernes representanter kan bruke til å påvirke beslutningene som skal treffes i selskapet,
- i) «informasjon», det faktum at organet som representerer arbeidstakerne og/eller arbeidstakernes representanter informeres av SE-selskapets vedkommende organ om spørsmål som angår selve SE-selskapet og ethvert datterselskap eller etablert forretningssted som ligger i en annen medlemsstat eller om spørsmål som går utover de beslutningstakende organenes fullmakt i en enkelt medlemsstat, på et tidspunkt, på en måte og med et innhold

som gjør det mulig for arbeidstakernes representanter å foreta en dyptgående vurdering av de mulige virkningene og eventuelt forberede konsultasjon med SE-selskapets vedkommende organ,

- j) «konsultasjon», etablering av en dialog og utveksling av synspunkter mellom organet som representerer arbeidstakerne og vedkommende organ i SE-selskapet, på et tidspunkt, på en måte og med et innhold som gjør det mulig for arbeidstakernes representanter, på grunnlag av den informasjon som gis, å uttrykke en mening om tiltak planlagt av vedkommende organ som kan tas i betraktning i beslutningsprosessen i SE-selskapet,
- k) «medbestemmelse», den innflytelse organet som representerer arbeidstakerne og/eller arbeidstakernes representanter, har på driften av et selskap:
 - gjennom å utøve retten til å velge eller utpeke noen av medlemmene i selskapets kontroll- eller administrasjonsorgan, eller
 - gjennom å utøve retten til å anbefale og/eller gå imot utpekingen av noen av eller alle medlemmene i selskapets kontroll- eller administrasjonsorgan.

AVDELING II

FRAMGANGSMÅTE FOR FORHANDLINGER

Artikkel 3

Opprettelse av et særlig forhandlingsorgan

1. Når ledelses- eller administrasjonsorganene i de deltakende selskapene utarbeider en plan for etablering av et SE-selskap, skal de så snart som mulig etter offentliggjøringen av fusjonsplanen eller planen for stiftelse av et holdingselskap eller etter å ha vedtatt en plan for stiftelse av et datterselskap eller omdanning til et SE-selskap, treffe nødvendige tiltak, herunder gi informasjon om de deltakende selskapenes identitet, berørte datterselskaper eller etablerte forretningssteder, og antall arbeidstakere der, for å innlede forhandlinger med representantene for selskapenes arbeidstakere om ordninger for arbeidstakernes innflytelse i SE-selskapet.

2. For dette formål skal det opprettes et særlig forhandlingsorgan som representerer arbeidstakerne i de deltakende selskapene og berørte datterselskaper eller etablerte forretningssteder, i samsvar med følgende bestemmelser:

a) ved valg eller utpeking av medlemmer til det særlige forhandlingsorganet må det påses:

i) at disse medlemmene velges eller utpekes ut fra antall arbeidstakere sysselsatt i hver medlemsstat i de deltakende selskapene og berørte datterselskaper eller etablerte forretningssteder, ved for hver medlemsstat å tildele en plass per andel arbeidstakere ansatt i vedkommende medlemsstat som representerer 10 %, eller en brøkdel av andelen, av antall arbeidstakere ansatt i de deltakende selskapene og berørte datterselskaper eller etablerte forretningssteder i alle medlemsstater sammenlagt,

ii) at når det gjelder et SE-selskap stiftet gjennom fusjon, finnes det ekstra medlemmer fra hver medlemsstat i den utstrekning som er nødvendig for å sikre at det særlige forhandlingsorganet omfatter minst ett medlem som representerer hvert deltakende selskap som er registrert og har arbeidstakere i vedkommende medlemsstat og som det foreslås vil opphøre å eksistere som eget rettssubjekt etter at SE-selskapet er registrert, forutsatt at:

- antall slike ekstra medlemmer ikke overstiger 20 % av antall medlemmer utpekt i henhold til punkt i), og
- sammensetningen av det særlige forhandlingsorganet ikke medfører dobbelt representasjon av de berørte arbeidstakerne.

Dersom antall slike selskaper er større enn det antall ekstra plasser som finnes i henhold til første ledd, skal disse ekstra plassene tildeles selskaper i forskjellige medlemsstater i synkende rekkefølge etter antall arbeidstakere ansatt i selskapene.

b) Medlemsstatene skal bestemme den metode som skal brukes ved valg eller utpeking av medlemmene til det særlige forhandlingsorganet som skal velges eller utpekes på deres territorium. De skal treffe de nødvendige tiltak for i størst mulig grad å sikre at disse medlemmene omfatter minst ett medlem som representerer hvert deltakende selskap som har arbeidstakere i den aktuelle medlemsstaten. Slike tiltak må ikke øke det samlede antall medlemmer.

Medlemsstatene kan fastsette at disse medlemmer kan omfatte representanter for fagforeninger, uten hensyn til om de er arbeidstakere i et deltakende selskap eller et berørt datterselskap eller etablert forretningssted.

Uten at nasjonal lovgivning og/eller praksis som fastsetter terskler for etablering av et representasjonsorgan berøres,

skal medlemsstatene fastsette at arbeidstakere i foretak eller etablerte forretningssteder der det ikke finnes arbeidstakerrepresentanter av årsaker som ikke har noe med arbeidstakernes egen vilje å gjøre, har rett til å velge eller utpeke medlemmer til det særlige forhandlingsorganet.

3. Det særlige forhandlingsorganet og vedkommende organer i de deltakende selskapene skal ved skriftlig avtale bestemme ordninger for arbeidstakernes innflytelse i SE-selskapet.

For dette formål skal vedkommende organer i de deltakende selskapene underrette det særlige forhandlingsorganet om planen og den konkrete prosessen med å etablere SE-selskapet, inntil dette er registrert.

4. Med forbehold for nr. 6 skal det særlige forhandlingsorganet treffe beslutning med absolutt flertall av sine medlemmer, forutsatt at slikt flertall også representerer et absolutt flertall av arbeidstakerne. Hvert medlem skal ha én stemme. Dersom resultatet av forhandlingene fører til reduksjon av medbestemmelsesrettighetene, skal det flertall som kreves for en beslutning om å godkjenne en slik avtale, likevel være stemmene til to tredeler av medlemmene av det særlige forhandlingsorganet som representerer minst to tredeler av arbeidstakerne, medregnet stemmene til medlemmer som representerer arbeidstakere ansatt i minst to medlemsstater,

- i tilfelle av et SE-selskap som skal etableres gjennom fusjon, dersom medbestemmelsen omfatter minst 25 % av det samlede antall arbeidstakere i de deltakende selskapene, eller

- i tilfelle av et SE-selskap som skal etableres gjennom å danne et holdingselskap eller stifte et datterselskap, dersom medbestemmelsen omfatter minst 50 % av det samlede antall arbeidstakere i de deltakende selskapene.

Med reduksjon av medbestemmelsesrettighetene menes en andel av medlemmene av SE-selskapets organer i henhold til artikkel 2 bokstav k) som er lavere enn den høyeste andel som finnes i de deltakende selskapene.

5. Ved forhandlinger kan det særlige forhandlingsorganet anmode sakkyndige etter eget valg, for eksempel representanter fra aktuelle arbeidstakerorganisasjoner på fellesskapsplan, om å bistå det i dets arbeid. Slike sakkyndige kan være til stede under forhandlingsmøter som rådgivere etter anmodning fra det særlige forhandlingsorganet, eventuelt for å fremme sammenheng og konsekvens på fellesskapsplan. Det særlige forhandlingsorganet kan beslutte å underrette representantene for aktuelle eksterne organisasjoner, herunder fagforeninger, om at forhandlingene innledes.

6. Det særlige forhandlingsorganet kan med det flertall som er fastsatt nedenfor, beslutte ikke å innlede forhandlinger eller å avslutte forhandlinger som allerede er innledet, og å basere seg på reglene for informasjon til og konsultasjon av arbeidstakere som gjelder i de medlemsstater der SE-selskapet har arbeidstakere. En slik beslutning skal stanse framgangsmåten med henblikk på å inngå avtalen nevnt i artikkel 4. Når det er truffet en slik beslutning, skal ingen av bestemmelsene i vedlegget komme til anvendelse.

Det flertall som kreves for å beslutte ikke å innlede eller å avslutte forhandlinger, skal være stemmene fra to tredeler av medlemmene som representerer minst to tredeler av arbeidstakerne, medregnet stemmene fra medlemmer som representerer arbeidstakere ansatt i minst to medlemsstater.

I tilfelle av et SE-selskap som er etablert ved omdanning, får dette nummer ikke anvendelse dersom det finnes medbestemmelse i selskapet som skal omdannes.

Det særlige forhandlingsorganet skal sammenkalles på nytt etter skriftlig anmodning fra minst 10 % av arbeidstakerne i SE-selskapet, dets datterselskap og etablerte forretningssteder, eller deres representanter, tidligst to år etter ovennevnte beslutning, med mindre partene er enige om at forhandlingene skal innledes tidligere. Dersom det særlige forhandlingsorganet beslutter å gjeninnlede forhandlinger med ledelsen, men disse forhandlingene ikke fører til enighet, kommer ingen av bestemmelsene i vedlegget til anvendelse.

7. Utgifter forbundet med det særlige forhandlingsorganets funksjoner og generelt med forhandlinger skal dekkes av de deltakende selskapene, slik at det særlige forhandlingsorganet settes i stand til å utføre sine oppgaver på en hensiktsmessig måte.

I samsvar med dette prinsippet kan medlemsstatene fastsette budsjettregler for driften av det særlige forhandlingsorganet. De kan særlig fastsette at utgiftene til bare én sakkyndig skal dekkes.

Artikkel 4

Avtalens innhold

1. Vedkommende organer i de deltakende selskapene og det særlige forhandlingsorganet skal forhandle i en samarbeidsånd med sikte på å komme fram til en avtale om ordningene for arbeidstakernes innflytelse i SE-selskapet.

2. Uten at partenes selvstendighet berøres, og med forbehold for nr. 4, skal avtalen nevnt i nr. 1 som er inngått mellom vedkommende organer i de deltakende selskapene og det særlige forhandlingsorganet, fastsette:

- a) avtalens virkeområde,
- b) sammensetning av, antall medlemmer av og fordeling av plasser i det representasjonsorgan som vil være samtalepartner for vedkommende organ i SE-selskapet i forbindelse med ordninger for informasjon til og konsultasjon av arbeidstakerne i SE-selskapet og dets datterselskap og etablerte forretningssteder,
- c) representasjonsorganets fullmakt og framgangsmåten for informasjon til og konsultasjon av det,
- d) møtehyppigheten i representasjonsorganet,
- e) de økonomiske og materielle ressursene som skal tildeles representasjonsorganet,
- f) dersom partene under forhandlingene beslutter å opprette en eller flere framgangsmåter for informasjon og konsultasjon i stedet for et representasjonsorgan, ordningene for gjennomføring av slike framgangsmåter,
- g) dersom partene under forhandlingene beslutter å opprette medbestemmelsesordninger, innholdet i disse ordningene, herunder (eventuelt) antall medlemmer i SE-selskapets administrasjons- eller kontrollorgan som arbeidstakerne vil ha rett til å velge, utpeke, anbefale eller gå imot, framgangsmåtene for hvordan arbeidstakerne kan velge, utpeke, anbefale eller gå imot disse medlemmene, og deres rettigheter,
- h) avtalens ikrafttredelsesdato og dens varighet, tilfeller der avtalen bør reforhandles og framgangsmåten for reforhandling.

3. Avtalen skal ikke være underlagt standardreglene nevnt i vedlegget, med mindre den inneholder bestemmelser om noe annet.

4. Uten at artikkel 13 nr. 3 bokstav a) berøres skal avtalen i tilfelle av et SE-selskap etablert ved omdanning, fastsette minst det samme nivået for alle arbeidstakerinnflytelsens elementer som finnes i selskapet som skal omdannes til et SE-selskap.

*Artikkel 5***Forhandlingenes varighet**

1. Forhandlingene skal innledes så snart det særlige forhandlingsorganet er opprettet og kan pågå i de etterfølgende seks månedene.
2. Partene kan etter felles avtale beslutte å forlenge forhandlingene ut over tidsrommet nevnt i nr. 1, inntil høyst ett år etter at det særlige forhandlingsorganet er opprettet.

*Artikkel 6***Lovgivning som får anvendelse på framgangsmåten for forhandlinger**

Med mindre annet er bestemt i dette direktiv, skal lovgivningen som får anvendelse på framgangsmåten for forhandlinger fastsatt i artikkel 3-5, være lovgivningen i den medlemsstat der SE-selskapets forretningskontor skal ligge.

*Artikkel 7***Standardbestemmelser**

1. For å nå målet fastsatt i artikkel 1, skal medlemsstatene, uten at nr. 3 nedenfor berøres, fastsette standardbestemmelser for arbeidstakernes innflytelse som må tilfredsstille bestemmelsene i vedlegget.

Standardbestemmelsene fastsatt i lovgivningen i den medlemsstat der SE-selskapets forretningskontor skal ligge, får anvendelse fra registreringsdatoen for SE-selskapet:

- a) når partene er enige om det, eller
- b) når det ikke er inngått noen avtale innen fristen fastsatt i artikkel 5, og:
 - vedkommende organ i hvert deltakende selskap beslutter å godta anvendelse av standardbestemmelsene for SE-selskapet og dermed gå videre med registreringen av SE-selskapet, og
 - det særlige forhandlingsorganet ikke har truffet beslutningen fastsatt i artikkel 3 nr. 6.
2. Standardbestemmelsene fastsatt i registreringsmedlemsstatens nasjonale lovgivning i samsvar med vedleggets del 3 får dessuten anvendelse bare:

- a) i tilfelle av et SE-selskap etablert ved omdanning, dersom en medlemsstats regler for arbeidstakernes medbestemmelse i administrasjons- eller kontrollorganet gjaldt for et selskap omdannet til et SE-selskap,

- b) i tilfelle av et SE-selskap etablert ved fusjon:

- dersom en eller flere former for medbestemmelse gjaldt i ett eller flere av de deltakende selskapene før registrering av SE-selskapet og omfattet minst 25 % av det samlede antall arbeidstakere i alle deltakende selskaper, eller
- dersom en eller flere former for medbestemmelse gjaldt i ett eller flere av de deltakende selskapene før registrering av SE-selskapet og omfattet mindre enn 25 % av det samlede antall arbeidstakere i alle deltakende selskaper og dersom det særlige forhandlingsorganet bestemmer det,

- c) i tilfelle av et SE-selskap etablert ved dannelse av et holdingselskap eller stiftelse av et datterselskap:

- dersom en eller flere former for medbestemmelse gjaldt i ett eller flere av de deltakende selskapene før registrering av SE-selskapet og omfattet minst 50 % av det samlede antall arbeidstakere i alle deltakende selskaper, eller
- dersom en eller flere former for medbestemmelse gjaldt i ett eller flere av de deltakende selskapene før registrering av SE-selskapet og omfattet mindre enn 50 % av det samlede antall arbeidstakere i alle deltakende selskaper og dersom det særlige forhandlingsorganet bestemmer det.

Dersom det fantes mer enn en form for medbestemmelse i de forskjellige deltakende selskapene, skal det særlige forhandlingsorganet beslutte hvilken av disse formene som må etableres i SE-selskapet. Medlemsstatene kan fastsette reglene som får anvendelse dersom det ikke er truffet en beslutning om dette for et SE-selskap registrert på deres territorium. Det særlige forhandlingsorganet skal underrette alle vedkommende organer i de deltakende selskapene om alle beslutninger som treffes i henhold til dette nummer.

3. Medlemsstatene kan fastsette at standardbestemmelsene i vedleggets del 3 ikke skal få anvendelse i tilfellet fastsatt i nr. 2 bokstav b).

AVDELING III

FORSKJELLIGE BESTEMMELSER*Artikkel 8***Forbehold og fortrolighet**

1. Medlemsstatene skal fastsette at medlemmene av det særlige forhandlingsorganet eller av representasjonsorganet, samt sakkyndige som bistår dem, ikke tillates å røpe noen opplysninger som de har mottatt som fortrolige opplysninger.

Det samme gjelder for arbeidstakernes representanter innenfor rammen av en framgangsmåte for informasjon og konsultasjon.

Denne forpliktelse skal gjelde også etter utløpet av mandatperioden, uansett hvor de aktuelle personer befinner seg.

2. Hver medlemsstat skal fastsette at kontroll- eller administrasjonsorganet i et SE-selskap eller i et deltakende selskap etablert på statens territorium, i særskilte tilfeller og på de vilkår og innenfor de grenser som er fastsatt i nasjonal lovgivning, ikke er forpliktet til å formidle opplysninger som er av en slik art at de ut fra objektive kriterier ville være til alvorlig hinder for driften av eller skade SE-selskapet (eller eventuelt det deltakende selskapet) eller dets datterselskaper og etablerte forretningssteder.

En medlemsstat kan gjøre et slikt unntak betinget av en forutgående administrativ eller rettslig tillatelse.

3. Hver medlemsstat kan fastsette særlige bestemmelser for SE-selskaper på statens territorium som direkte og hovedsakelig arbeider med et ideologisk siktemål vedrørende informasjon og meningsytring, på vilkår av at slike bestemmelser allerede finnes i nasjonal lovgivning på datoen for vedtakelse av dette direktiv.

4. Ved anvendelse av nr. 1, 2 og 3 skal medlemsstatene fastsette framgangsmåter for klage til overordnet forvaltningsmyndighet eller rettslig myndighet som arbeidstakerrepresentantene kan inngi når kontroll- eller administrasjonsorganet i et SE-selskap eller et deltakende selskap krever fortrolighet eller ikke gir opplysninger.

Slike framgangsmåter kan omfatte ordninger beregnet på å beskytte de aktuelle opplysningenes fortrolighet.

Artikkel 9

Representasjonsorganets virkemåte og framgangsmåten for informasjon til og konsultasjon av arbeidstakerne

Vedkommende organ i SE-selskapet og representasjonsorganet skal arbeide sammen i en samarbeidsånd med respekt for begge parter respektive rettigheter og forpliktelser.

Det samme gjelder for samarbeidet mellom SE-selskapets kontroll- eller administrasjonsorgan og arbeidstakernes representanter innenfor rammen av en framgangsmåte for informasjon til og konsultasjon av arbeidstakerne.

Artikkel 10

Vern av arbeidstakernes representanter

Medlemmene av det særlige forhandlingsorganet, medlemmene av representasjonsorganet, arbeidstakernes representanter som utfører sine oppgaver etter framgangsmåten for informasjon og konsultasjon, og arbeidstakerrepresentanter i et SE-selskaps kontroll- eller administrasjonsorgan som er arbeidstakere i SE-selskapet, dets datterselskaper eller etablerte forretningssteder eller i et deltakende selskap, skal under utføringen av sine oppgaver nyte godt av det samme vern og ha lignende garantier som arbeidstakernes representanter har i henhold til gjeldende nasjonal lovgivning og/eller praksis i den stat de er arbeidstakere i.

Dette gjelder særlig deltaking i møter i det særlige forhandlingsorganet eller representasjonsorganet, ethvert annet møte innenfor rammen av avtalen nevnt i artikkel 4 nr. 2 bokstav f) eller ethvert møte i administrasjons- eller kontrollorganet, og betaling av lønninger til de medlemmer som er ansatt i et deltakende selskap eller SE-selskapet eller dets datterselskaper eller etablerte forretningssteder ved nødvendig fravær i forbindelse med at de utfører sine oppgaver.

Artikkel 11

Misbruk av framgangsmåter

Medlemsstatene skal treffe hensiktsmessige tiltak i henhold til fellesskapsretten for å hindre misbruk av et SE-selskap med det siktemål å frata arbeidstakerne rett til innflytelse eller nekte dem slike rettigheter.

Artikkel 12

Overholdelse av dette direktiv

1. Hver medlemsstat skal sørge for at ledelsen for et SE-selskaps etablerte forretningssteder og kontroll- eller administrasjonsorganene for datterselskaper og for deltakende selskaper som ligger på statens territorium, og representantene for disse arbeidstakere eller eventuelt arbeidstakerne selv, oppfyller forpliktelsene fastsatt i dette direktiv, uansett om SE-selskapets forretningskontor ligger på statens territorium eller ikke.

2. Medlemsstatene skal treffe egnede tiltak dersom direktivet ikke overholdes; de skal særlig sørge for at det finnes administrative eller rettslige framgangsmåter som gjør det mulig å gjennomføre forpliktelsene som følger av dette direktiv.

*Artikkel 13***Forbindelsen mellom dette direktiv og andre bestemmelser**

1. Når et SE-selskap er et foretak som omfatter virksomhet i flere medlemsstater eller et foretak som utøver kontroll over et konsern som omfatter foretak i flere medlemsstater i henhold til direktiv 94/45/EF eller direktiv 97/74/EF⁽¹⁾ som utvider nevnte direktiv til Det forente kongerike, får bestemmelsene i disse direktivene og bestemmelsene som innarbeider dem i nasjonal lovgivning, ikke anvendelse på dem og heller ikke på deres datterselskaper.

Når det særlige forhandlingsorganet i samsvar med artikkel 3 nr. 6 beslutter ikke å innlede forhandlinger eller å avslutte forhandlinger som allerede er påbegynt, får direktiv 94/45/EF eller direktiv 97/74/EF og bestemmelsene som innarbeider dem i nasjonal lovgivning, likevel anvendelse.

2. Andre bestemmelser om arbeidstakernes medbestemmelse i selskapsorganer fastsatt i nasjonal lovgivning og/eller praksis enn dem som gjennomfører dette direktiv, får ikke anvendelse på selskaper etablert i samsvar med forordning (EF) nr. 2157/2001 og som omfattes av dette direktiv.

3. Dette direktiv berører ikke:

- a) arbeidstakernes eksisterende rett til innflytelse fastsatt i medlemsstatene ved nasjonal lovgivning og/eller praksis og som arbeidstakerne i SE-selskapet og dets datterselskaper og etablerte forretningssteder har utenom medbestemmelse i SE-selskapets organer,
- b) bestemmelser om medbestemmelse i organene fastsatt i nasjonal lovgivning og/eller praksis som får anvendelse på SE-selskapets datterselskaper.

4. For å bevare rettighetene nevnt i nr. 3, kan medlemsstatene treffe nødvendige tiltak for å garantere at strukturene for arbeidstakerrepresentasjon i deltakende selskaper som vil opphøre å eksistere som egne rettssubjekter, opprettholdes etter at SE-selskapet er registrert.

*Artikkel 14***Sluttbestemmelser**

1. Medlemsstatene skal innen 8. oktober 2004 vedta de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv, eller skal innen denne dato sørge for at partene i arbeidslivet ved avtale har innført de nødvendige bestemmelser, og medlemsstatene skal treffe alle nødvendige tiltak for at de til enhver tid kan garantere de resultater som pålegges ved dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommissjonen om dette.

2. Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

*Artikkel 15***Revisjon foretatt av Kommissjonen**

Kommissjonen skal innen 8. oktober 2007 i samråd med medlemsstatene og partene i arbeidslivet på fellesskapsplan foreta en revisjon av gjennomføringsreglene for dette direktiv, med sikte på om nødvendig å forelegge Rådet egnede endringsforslag.

*Artikkel 16***Ikrafttredelse**

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

*Artikkel 17***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Luxembourg, 8. oktober 2001.

For Rådet

L. ONKELINX

Formann

⁽¹⁾ EFT L 10 av 16.1.1998, s. 22.

VEDLEGG

STANDARDBESTEMMELSER

(nevnt i artikkel 7)

Del 1: Sammensetningen av arbeidstakernes representasjonsorgan

For å nå målet fastsatt i artikkel 1, og i de tilfeller som er fastsatt i artikkel 7, skal det opprettes et representasjonsorgan i samsvar med følgende bestemmelser.

- a) Representasjonsorganet skal være sammensatt av arbeidstakere i SE-selskapet og dets datterselskaper og etablerte forretningssteder som er valgt eller utpekt blant dem av arbeidstakernes representanter eller, i mangel av slike, av alle arbeidstakerne.
- b) Valg eller utpeking av medlemmer til representasjonsorganet skal foretas i samsvar med nasjonal lovgivning og/eller praksis.

Medlemsstatene skal fastsette regler for å sikre at antall medlemmer av og tildeling av plasser i representasjonsorganet er tilpasset for å ta hensyn til endringer som skjer i SE-selskapet og dets datterselskaper og etablerte forretningssteder.

- c) Dersom dets størrelse berettiger det, skal representasjonsorganet velge en særskilt komité blant medlemmene, som skal bestå av høyst tre medlemmer.
- d) Representasjonsorganet skal fastsette sin forretningsorden.
- e) Medlemmene av representasjonsorganet velges eller utpekes ut fra antall arbeidstakere ansatt i hver medlemsstat i de deltakende selskapene og berørte datterselskaper eller etablerte forretningssteder, ved for hver medlemsstat å tildele en plass per andel arbeidstakere ansatt i vedkommende medlemsstat som representerer 10 %, eller en brøkdel av dette, av antall arbeidstakere ansatt i de deltakende selskapene og berørte datterselskaper eller etablerte forretningssteder i alle medlemsstater sammenlagt.
- f) Vedkommende organ i SE-selskapet skal underrettes om sammensetningen av representasjonsorganet.
- g) Fire år etter at representasjonsorganet er opprettet, skal det undersøke om det skal innledes forhandlinger med sikte på å inngå avtalen nevnt i artikkel 4 og 7, eller om standardbestemmelsene vedtatt i samsvar med dette vedlegg fortsatt skal anvendes.

Artikkel 3 nr. 4-7 og artikkel 4-6 får tilsvarende anvendelse dersom det vedtas å forhandle fram en avtale i samsvar med artikkel 4, og i så fall skal uttrykket «det særlige forhandlingsorganet» erstattes med «representasjonsorganet». Dersom det innen fristen som er fastsatt for å avslutte forhandlingene, ikke er inngått avtale, skal de ordninger som opprinnelig ble vedtatt i samsvar med standardbestemmelsene, fortsatt gjelde.

Del 2: Standardbestemmelser for informasjon og konsultasjon

Kompetansen og myndigheten til representasjonsorganet som er opprettet i et SE-selskap, skal være regulert av følgende bestemmelser.

- a) Representasjonsorganets kompetanse skal være begrenset til saker som gjelder SE-selskapet selv og ethvert datterselskap eller etablert forretningssted som ligger i en annen medlemsstat eller som går utover myndigheten til beslutningsorganene i en enkelt medlemsstat.
- b) Uten at møter holdt i samsvar med bokstav c) berøres, skal representasjonsorganet ha rett til å bli informert og konsultert og for dette formål å møte vedkommende organ i SE-selskapet minst en gang i året, på grunnlag av jevnlig rapporter utarbeidet av vedkommende organ, om utviklingen i virksomheten til SE-selskapet og framtidsutsiktene. De lokale ledelser skal underrettes om dette.

Vedkommende organ i SE-selskapet skal gi representasjonsorganet dagsordenen for møtene i administrasjons- eller eventuelt ledelses- og kontrollorganet, og kopier av alle dokumenter som framlegges for generalforsamlingen.

Møtet skal særlig dreie seg om strukturen, den økonomiske og finansielle situasjon, den forventede utvikling av virksomheten og av produksjon og salg, sysselsettingssituasjonen og dens sannsynlige utvikling, investeringer, vesentlige endringer i organisasjonen, innføring av nye arbeidsmetoder eller nye produksjonsprosesser, produksjonsoverføringer, fusjoner, reduksjon av størrelsen på eller nedleggelse av foretak, etablerte forretningssteder eller vesentlige deler av dem, samt masseoppsigelser.

- c) I tilfelle uvanlige omstendigheter som i betydelig grad berører arbeidstakernes interesser, særlig i forbindelse med flytting, overføring, nedleggelse av etablerte forretningssteder eller foretak eller masseoppsigelser, skal representasjonsorganet ha rett til å bli underrettet. Representasjonsorganet eller dersom det beslutter det, særlig i hastesaker, den særskilte komitéen, skal på anmodning ha rett til å møte vedkommende organ i SE-selskapet eller ethvert annet mer egnet ledelsesnivå i SE-selskapet som har myndighet til å treffe selvstendige beslutninger, med sikte på å bli informert og konsultert om tiltak som i vesentlig grad berører arbeidstakernes interesser.

Dersom vedkommende organ beslutter ikke å handle i samsvar med uttalelsen fra representasjonsorganet, skal dette organet ha rett til et nytt møte med vedkommende organ i SE-selskapet med sikte på å komme fram til en avtale.

I tilfelle av et møte arrangert med den særskilte komitéen skal også de medlemmer av representasjonsorganet som representerer arbeidstakere som er direkte berørt av de aktuelle tiltakene, ha rett til å delta.

Møtene nevnt ovenfor skal ikke berøre vedkommende organs særlige rettigheter.

- d) Medlemsstatene kan fastsette bestemmelser om ledelsen av informasjons- og konsultasjonsmøtene.

Før møtene med vedkommende organ i SE-selskapet skal representasjonsorganet eller den særskilte komitéen, som eventuelt er utvidet i samsvar med bokstav c) tredje ledd, kunne møtes uten at representantene for vedkommende organ er til stede.

- e) Uten at artikkel 8 berøres skal medlemmene av representasjonsorganet underrette representantene for arbeidstakerne i SE-selskapet og i dets datterselskaper og etablerte forretningssteder om innholdet og resultatet av framgangsmåten for informasjon og konsultasjon.
- f) Representasjonsorganet eller den særskilte komitéen kan bistås av sakkyndige etter eget valg.
- g) I den grad det er nødvendig for at de kan fullføre sine oppgaver, skal medlemmene av representasjonsorganet ha rett til permisjon for opplæring uten tap av lønn.
- h) Representasjonsorganets utgifter skal dekkes av SE-selskapet, som skal gi organets medlemmer de økonomiske og materielle ressursene som er nødvendige for at de kan utføre sine oppgaver på en hensiktsmessig måte.

SE-selskapet skal, med mindre noe annet er avtalt, særlig dekke utgifter til tilrettelegging av møtene og tolking, samt oppholds- og reiseutgifter for medlemmer av representasjonsorganet og den særskilte komitéen.

I samsvar med disse prinsippene kan medlemsstatene fastsette budsjettregler for driften av representasjonsorganet. De kan særlig fastsette at utgiftene til bare én sakkyndig skal dekkes.

Del 3: Standardbestemmelser for medbestemmelse

Arbeidstakernes medbestemmelse i et SE-selskap skal være regulert av følgende bestemmelser:

- a) I tilfelle av et SE-selskap som etableres ved omdanning, og dersom en medlemsstats bestemmelser for arbeidstakernes medbestemmelse i administrasjons- eller kontrollorganet gjaldt før registrering, skal alle elementer i arbeidstakernes medbestemmelse fortsette å gjelde for SE-selskapet. Bokstav b) skal gjelde tilsvarende for dette formål.
- b) I tilfelle av et SE-selskap som etableres på annen måte, skal arbeidstakerne i SE-selskapet, dets datterselskaper og etablerte forretningssteder og/eller deres representasjonsorgan ha rett til å velge, utpeke, anbefale eller gå imot utpekingen av et antall medlemmer av administrasjons- eller kontrollorganet i SE-selskapet tilsvarende den høyeste andel som anvendes i de berørte deltakende selskapene før registreringen av SE-selskapet.

Dersom ingen av de deltagende selskapene var regulert av medbestemmelsesregler før registreringen av SE-selskapet, skal dette ikke pålegges å fastsette bestemmelser for arbeidstakernes medbestemmelse.

Representasjonsorganet skal bestemme fordelingen av plasser i administrasjons- eller kontrollorganet blant medlemmene som representerer arbeidstakerne fra de forskjellige medlemsstatene eller hvordan SE-selskapets arbeidstakere kan anbefale eller gå imot utpekingen av medlemmene av disse organene ut fra andelen av SE-selskapets arbeidstakere i hver medlemsstat. Dersom arbeidstakerne fra en eller flere medlemsstater ikke omfattes av dette forholdsmessighetskriteriet, skal representasjonsorganet utpeke et medlem fra en av disse medlemsstatene, særlig medlemsstaten der SE-selskapets forretningskontor ligger når dette er hensiktsmessig. Hver medlemsstat kan bestemme hvordan plassene den blir tildelt i administrasjons- eller kontrollorganet, skal fordeles.

Hvert medlem av administrasjonsorganet eller eventuelt kontrollorganet i SE-selskapet som er valgt, utpekt eller anbefalt av representasjonsorganet eller av arbeidstakerne, avhengig av omstendighetene, skal være fullverdig medlem med samme rettigheter og forpliktelser som medlemmene som representerer aksjeeierne, herunder stemmerett.
